

3.5.2016

Dnro 53/53/2015

Ulkoasiainministeriö

Ulkoasiainministeriön tilintarkastuskertomus vuodelta 2015

Valtiontalouden tarkastusvirasto antaa ulkoasiainministeriön tilintarkastuksesta varainhoitovuodelta 2015 tämän tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastuskertomus annetaan ulkoasiainministeriölle.

Tarkastus on suoritettu tarkastusviraston tilintarkastusohjeen mukaisesti, ja se on kohdistunut valtion talousarviosta annetun asetuksen 63 §:n tarkoittamaan tilinpäätökseen, tilinpäätöstietojen perustana olevaan kirjanpitoon ja tuloksellisuuden laskentatoimeen, sisäiseen valvontaan sekä talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattamiseen.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtava tilintarkastaja, JHTT Jani Leinonen, johtava tilintarkastaja, JHTT Sebastian Seemer, johtava tilintarkastaja Jaana Puhakainen ja tilintarkastusassistentti Anu Rinkinen. Tarkastusta on valvonut tilintarkastuspäällikkö, JHTT Sami Kummila.

Tilinpäätös

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien sisältöä ja esittämistapaa sekä niiden perustana olevaa kirjanpitoa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, onko tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot laadittu olennaisilta osin oikein.

Momentille 24.30.66 (Varsinainen kehitysyhteistyö, siirtomääräraha 3 v) on kirjattu talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n vastaisesti momentille 12.24.99 (Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot) kuuluvia siirtotalouden menojen palautuksia (vähintään 380 000 euroa). Ulkoasiainministeriön tulee selvittää vuonna 2015 talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n vastaisesti tuloutetut siirtomenojen palautukset, ja peruuttaa osastoon 12 kuuluvia palautuksia vastaavat määrät vuodelle 2016 siirretyistä määrärahoista.

Momentille 24.01.01 (Ulkoasiainhallinnon toimintamenot) on tuloutettu talousarvion vastaisesti momentille 12.24.99 (Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot) kuuluvia viisumituloja (115 987 euroa). Ministeriön tulee peruuttaa vuodelle 2016 siirretyistä määrärahasta tuloja vastaava määrä.

Tilinpäätöslaskelmat on muilta osin laadittu säännösten mukaisesti.

Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen edellyttämällä tavalla.

Tilinpäätösanalyysi on esitetty valtion talousarviosta annetun asetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevien tietojen sisältöä ja esittämistapaa ja niiden perustana olevaa laskentatointa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen selvittämiseksi, sisältääkö tuloksellisuuden kuvaus olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Toiminnallista tehokkuutta koskevana tietoina on esitetty henkilötyövuodet ja kustannusten jakauma tehtävittäin sekä maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat.

Koska toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyihin tietoihin sisältyy erityisesti työajan kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta ja liiketaloudellisen maksullisen toiminnan laskelmasta puuttuu tuottoja ja niitä vastaavia kustannuksia, ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäinen valvonta

Sisäistä valvontaa on arvioitu riskianalyyssissä ja tarkastettu kirjanpidon, valtuus seurannan ja tuloksellisuuden laskentatoimen tarkastuksen yhteydessä sekä ylimmän johdon menettelyihin kohdistuneessa valvontaympäristöä koskeneessa laillisuus- ja asianmukaisuustarkastuksessa.

Tarkastuksessa todettuja talousarvion noudattamiseen liittyviä puutteita on syytä pitää myös sisäisen valvonnan puutteina.

Taseen tarkastuksessa on tullut esiin tase-erien oikeellisuuteen ja tase-erittelyiden laadintaan liittyviä puutteita, joiden johdosta ulkoasiainministeriön on syytä ryhtyä toimenpiteisiin.

Tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämisessä on tullut esiin kustannusten seurantaan ja kohdentamiseen liittyviä puutteita, joiden johdosta ulkoasiainministeriön tulee ryhtyä toimenpiteisiin.

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin muuta olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarvion momentille 12.24.99 (Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot) kuuluvien palautusten (vähintään 380 000 euroa) kirjaamista talousarvion ja valtion talousarviosta annetun lain 3 a §:n vastaisesti momentille 24.30.66 (Varsinainen kehitysyhteistyö, siirtomääräraha 3 v) ja momentille 12.24.99 (Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot) kuuluvien tulojen (115 987 euroa) kirjaamista talousarvion vastaisesti momentille 24.01.01 (Ulkoasiainhallinnon toimintamenot, siirtomääräraha 2 v) sekä tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämistä valtion talousarviosta annetun lain 16 §:n edellyttämällä tavalla. Ulkoasiainministeriön tulee peruuttaa vuodelle 2016 siirteistä vastaavista määrärahoista tuloutuksia vastaavat määrät.

Ilmoitusvelvollisuus valtiontalouden tarkastusvirastolle

Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 §:n 1 momenttiin perustuen ulkoasiainministeriön tulee ilmoittaa tarkastusvirastolle 19.8.2016 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten vastaisten menettelyiden ja sisäisen valvonnan puutteiden johdosta.

Ylijohtaja

Marjatta Kimmonen

Johtava tilintarkastaja

Sebastian Seemer

TIEDOKSI

Eduskunnan tarkastusvaliokunta
Valtiovarainministeriö
Valtiovarain controller -toiminto
Ulkoasiainministeriön kirjaamo
Ulkoasiainministeriön valtiosihteeri
Valtiokonttori